

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

ТИМЧАСОВА АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ РІШЕННЯ

19 березня 2021 року

Київ

№ 23-р/тк

Справа № 63/8-02-67-2020/14/2019

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції та
накладення штрафу

Товариство з обмеженою відповідальністю «АВЕ Івано-Франківськ» в особі філії «АВЕ Коломия» (далі – Підприємство, ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ») за період з 30.06.2015 по 31.05.2019 на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах міста Коломия Івано-Франківської області займало монопольне (домінуюче) становище з часткою 100 відсотків.

Як наслідок, ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» самостійно визначало умови надання послуг з вивезення побутових відходів у межах міста Коломия Івано-Франківської області.

При цьому, ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» було сформувано економічно необґрунтовані тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення з домогосподарства, що призвело до завищення вартості послуг з вивезення побутових відходів для населення з домогосподарств в межах міста Коломия Івано-Франківської області.

За результатами розгляду справи № 63/8-02-67-2020/14/2019 такі дії ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах міста Коломия Івано-Франківської області, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку (частина перша статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» накладено штраф у розмірі 533 652 гривень.

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України (далі – Колегія), розглянувши матеріали справи № 63/8-02-67-2020/14/2019 про порушення ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання Відділу досліджень і розслідувань Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 17.10.2019 № 59-03/94п,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Івано-Франківським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) відповідно до вимог пункту 11 частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статті 4 Закону

України «Про захист економічної конкуренції» на виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України від 12.03.2019 № 13-01/236 проведено дослідження регіональних ринків послуг у сфері поводження з побутовими відходами.

- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 02.07.2019 № 59/18-рп розпочато розгляд справи № 14/2019 (далі – Справа) за ознаками вчинення ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах міста Коломия Івано-Франківської області, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (3) Розпорядженням Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України» (із змінами) з 1 червня 2020 року припинено діяльність Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України шляхом приєднання до Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України. Львівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України визначене правонаступником Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України та перейменоване на Західне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України.
- (4) Розпорядженням адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 02 липня 2020 р. № 63/52-рп/к справу № 14/2019 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції прийнято до розгляду та присвоєно новий № 63/8-02-67-2020/14/2019.
- (5) Розпорядження про початок розгляду Справи надіслано ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» листом від 02.07.2019 № 59-02/1441.
- (6) З метою з'ясування обставин Справи Відділенням надіслано вимоги про надання інформації:
 - від 03.07.2019 № 59-02/1447 ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ»;
 - від 22.07.2019 № 59-02/1505 Коломийській міській раді;
 - від 05.08.2019 № 59-02/1569 Коломийському районному відділу Державної міграційної служби;
 - від 06.09.2019 № 59-02/1653 Головному управлінню Держпродспоживслужби в Івано-Франківській області;
 - від 30.09.2019 № 59-02/1735 Управлінню надання адміністративних послуг у м. Коломия.
- (7) Листом від 17.10.2019 вих. № 59-02/1805 ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» надіслано копію подання про попередні висновки у справі № 14/2019.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (8) ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» (ідентифікаційний код юридичної особи 35889312) (місцезнаходження: вул. Грушевського, 119, м. Коломия, Івано-Франківська обл., 78200).

Відповідно до відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» за класифікацією видів економічної

діяльності є: 38.11 «Збирання безпечних відходів».

Філія «АВЕ Коломия» є відокремленим підрозділом юридичної особи ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ», код ЄДРПОУ ВП: 38332013, місцезнаходження ВП: 78294, Івано-Франківська обл., Коломийський район, с. Залуччя, вул. Клубна, будинок 9.

ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» є юридичною особою, веде самостійний баланс, має печатку з власною назвою, розрахунковий рахунок в банківській установі тощо.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО СТАНОВИЩА

- (9) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженій розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика), Відділення провело дослідження становища ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах міста Коломия Івано-Франківської області.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (10) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (11) У відповідності до пункту 3.4 Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (12) У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» є суб'єктом господарювання.
- (13) Об'єктом аналізу є ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» – суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах міста Коломия Івано-Франківської області.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (14) Об'єктом аналізу є послуги з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах міста Коломия Івано-Франківської області.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (15) Відповідно до пункту 4.1 Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів),

користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

- (16) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

3.2.1.1. Споживчі характеристики

- (17) Відповідно до Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (18) Відповідно до статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (від 24.06.2004 № 1875-VI) комунальні послуги – це результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи у забезпеченні холодною та гарячою водою, водовідведенням, газопостачанням, опаленням, а також вивезення побутових відходів у порядку, встановленому законодавством.
- (19) Законом України «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017 № 2189-VIII послуги з вивезення побутових відходів також віднесено до комунальних послуг.
- (20) Відповідно до статті 1 Закону України «Про відходи» від 05.03.1998 №187/98-ВР (далі – Закон України «Про відходи»):

- послуги з поводження з побутовими відходами - послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів, що надаються в населеному пункті згідно з правилами благоустрою території населеного пункту, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування;

- побутові відходи – це відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;

- тверді відходи - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням;

- послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.

- (21) Основною споживчою властивістю послуг з вивезення твердих побутових відходів є вилучення та вивезення їх із застосуванням спеціально обладнаного для цього автотранспорту на спеціально обладнані звалища чи полігони.

3.2.1.2. Умови споживання

- (22) Умови споживання послуг з вивезення побутових відходів визначені, зокрема, Законом України «Про відходи», Правилами надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (в редакції, що діяла з 30.06.2015 по 31.05.2019) (надалі – Правила надання послуг з вивезення побутових відходів).
- (23) Відповідно до статті 35¹ Закону України «Про відходи» поводження з побутовими відходами здійснюється відповідно до державних норм, стандартів і правил.
- (24) Статтею 35¹ Закону України «Про відходи» та пунктом 4 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів передбачено, що збирання та перевезення побутових відходів здійснюється спеціально обладнаними транспортними засобами.

- (25) Пунктом 5 зазначених Правил надання послуг з вивезення побутових відходів передбачено, що послуги надаються з урахуванням розміру території, схеми санітарного очищення, затвердженої в установленому порядку, та інших умов, передбачених законодавством у сфері житлово-комунального господарства.
- (26) Вивезення побутових відходів здійснюється відповідно до схеми санітарного очищення населених пунктів із забезпеченням роздільного збирання побутових відходів.
- (27) Під час надання послуг з вивезення побутових відходів великогабаритні та ремонтні відходи у складі побутових відходів вивозяться окремо від інших видів побутових відходів.

3.2.1.3. Умови реалізації

- (28) Умови реалізації послуг з вивезення побутових відходів визначені, зокрема, Законами України «Про відходи» та «Про житлово-комунальні послуги», Правилами надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (29) Відповідно до статті 35¹ Закону України «Про відходи» виконавець послуг з вивезення побутових відходів укладає договори про надання послуг з поводження з побутовими відходами із споживачами.

Виконавець послуг з вивезення твердих побутових відходів зобов'язаний укласти договори про надання послуг з перероблення та захоронення побутових відходів із суб'єктами господарювання, що надають такі послуги відповідно до правил благоустрою території населеного пункту, розроблених з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту.

Договори про надання послуг з поводження з побутовими відходами мають містити інформацію про укладені договори між виконавцем послуг з вивезення побутових відходів та суб'єктами господарювання, що надають послуги з перероблення та/або захоронення побутових відходів.

- (30) Відповідно до частини першої статті 19 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» відносини між учасниками договірних відносин у сфері житлово-комунальних послуг здійснюються виключно на договірних засадах.
- (31) Згідно з пунктом 3 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів власники або балансоутримувачі житлових будинків, земельних ділянок укладають договори з особою, яка визначена виконавцем послуг з вивезення побутових відходів, та забезпечують роздільне збирання побутових відходів.
- (32) Відповідно до пункту 11 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів під час укладання договору про надання послуг:
 - 1) сторони узгоджують графік їх надання виходячи з потреби споживача, норм надання та якості послуг;
 - 2) виконавець послуг на вимогу споживача зобов'язаний пред'явити:
 - правила надання послуг;
 - графік вивезення відходів;
 - тарифи на надання послуг;
 - інформацію про пільги, передбачені законодавчими актами для окремих категорій населення.

3.2.1.4. Ціна

- (33) Відповідно до пункту 2 частини першої статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування належать встановлення цін/тарифів на комунальні послуги відповідно до закону.

- (34) Згідно з підпунктом 2 пункту а) статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження, зокрема, встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, послуги з постачання гарячої води, які встановлюються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), транспортні та інші послуги.
- (35) Механізм формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів визначено Порядком формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 № 1010 (в редакції, що діяла з 01.04.2018 до 31.05.2019) (далі – Порядок № 1010), який передбачає врахування обґрунтованих видатків на надання послуг у відповідному тарифі.
- (36) Механізм доведення суб'єктами господарювання, що виробляють або надають житлово-комунальні послуги, до відома споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та врахування відповідної позиції територіальних громад при встановленні органами місцевого самоврядування тарифів на житлово-комунальні послуги визначено Порядком доведення до споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад, затвердженим наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.07.2012 № 390 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 16.08.2012 № 1380/21692 (далі - Порядок доведення до споживачів інформації).
- (37) Відповідно до Порядку доведення до споживачів інформації:
- суб'єкти господарювання здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим встановлювати тарифи;
 - протягом п'яти робочих днів з дня подання відповідних розрахунків (у тому числі здійснених за результатами коригування встановлених тарифів) до органу, уповноваженого встановлювати тарифи, суб'єкти господарювання інформують споживачів про намір здійснити зміну тарифів за визначеними цим Порядком способами та доводять до відома споживачів інформацію, передбачену цим Порядком;
 - строк, протягом якого від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються зауваження і пропозиції, встановлюється суб'єктом господарювання, але він не може бути меншим за 7 календарних днів та більшим ніж 14 календарних днів з дня повідомлення споживачів про намір здійснити зміну тарифів на житлово-комунальні послуги;
 - у разі здійснення суб'єктом господарювання коригування встановлених цін/тарифів строк, протягом якого від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються зауваження і пропозиції, встановлюється суб'єктом господарювання;
 - контроль за дотриманням суб'єктами господарювання порядку доведення до відома споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад здійснюється органами, уповноваженими встановлювати тарифи відповідно до їх повноважень, визначених чинним законодавством.

- (38) Порядок № 1010 в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019, передбачав наступне:
- для встановлення тарифів на послуги підприємство подає уповноваженому органу заяву про встановлення тарифів і розрахунки тарифів на планований період за встановленими таким органом формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час їх проведення (пункт 42 Порядку № 1010 в редакції, що діяла в період порушення з 01.04.2018 по 31.05.2019);
 - розгляд розрахунків тарифів на послуги, поданих підприємством, здійснюється уповноваженим органом протягом одного календарного місяця, а у разі коригування тарифів - протягом десяти календарних днів з дня отримання відповідної заяви у порядку, встановленому Мінрегіоном (пункт 43 Порядку № 1010 в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019);
 - рішення про встановлення тарифів оприлюднюється уповноваженим органом у засобах масової інформації та/або на офіційному вебсайті уповноваженого органу невідкладно, але не пізніше п'яти робочих днів з дати його прийняття (пункт 44 Порядку № 1010 в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019).
- (39) Отже, кінцеві споживачі послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах території міста Коломия Івано-Франківської області не мають можливості впливу на ціну послуги, у тому числі під час врегулювання договірних відносин на відповідні послуги, оскільки послуги надає суб'єкт господарювання, якого визначено переможцем за результатами конкурсу, проведеного Виконавчим комітетом Коломийської міської ради, водночас, тарифи на ці послуги затверджує також орган місцевого самоврядування згідно з наданими суб'єктом господарювання розрахунками, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ».
- (40) Послуги з вивезення твердих побутових відходів надаються ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» на платній основі, а отже є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ».

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (41) ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» – в період з 30.06.2015 по 31.05.2019 єдиний надавач послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах міста Коломия Івано-Франківської області.
- (42) Споживачами послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах міста Коломия Івано-Франківської області є юридичні та фізичні особи, які отримують або мають намір отримувати вказані послуги від ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ».

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (43) Відповідно до пунктів 5.1-5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (44) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;

подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;

наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);

відсутність суттєвої різниці в цінах;

взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

- (45) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (46) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (47) Послуги з вивезення твердих побутових відходів є стандартизованими, оскільки мають схожі характеристики.
- (48) Відповідно до пункту 3 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів договір про надання послуг укладається між споживачем та виконавцем послуг з вивезення побутових відходів відповідно до Типового договору про надання послуг з поводження з побутовими відходами.
- (49) Послуга з вивезення побутових відходів за споживчими властивостями, умовами використання, технічними, експлуатаційними властивостями і характеристиками тощо не має взаємозамінних товарів.
- (50) Враховуючи наведене, товарними межами ринку є послуги з вивезення твердих побутових відходів, які не є взаємозамінними з іншими видами послуг, оскільки споживачі цих послуг не можуть обрати інші послуги на заміну.

3.4. *Визначення територіальних (географічних) меж ринку*

- (51) Відповідно до вимог пункту 6.1 Методики, територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (52) При встановленні територіальних меж ринку, які визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним, зокрема враховувалось місце розташування груп споживачів. Особливістю послуг з вивезення побутових відходів є отримання послуги безпосередньо за місцем знаходження споживача. Тобто, споживач може отримати послугу тільки від суб'єктів господарювання, які надають послуги з вивезення побутових відходів у конкретному населеному пункті.
- (53) Відповідно до статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг належить, зокрема, визначення виконавця житлово-комунальних послуг відповідно до цього Закону в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.
- (54) Аналогічні норми передбачені також статтею 35¹ Закону України «Про відходи» та пунктом 4 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, якими передбачено, що виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган

місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

- (55) Відповідно до пункту «е» частини першої статті 16 Закону України «Про відходи» підприємства, установи та організації усіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право на участь у конкурсах на набуття права виконання послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території.
- (56) Відповідно до пункту 4 Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173, підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою державною адміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом.
- (57) Таким чином, територіальні межі ринків послуг з вивезення твердих побутових відходів визначаються в межах території, яка обслуговується певним підприємством, уповноваженим на це органом місцевого самоврядування (визначеним на конкурс та який уклав договір з органом місцевого самоврядування).
- (58) Рішенням виконавчого комітету Коломийської міської ради від 23.06.2015 р. № 155 «Про затвердження Протоколу конкурсної комісії щодо визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів» ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» визначено переможцем конкурсу.
- (59) Враховуючи те, що ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах міста Коломия Івано-Франківської області за результатами конкурсу, територіальними (географічними) межами ринку послуг з вивезення побутових відходів є географічні межі міста Коломия Івано-Франківської області.

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (60) У відповідності до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (61) Коломийською міською радою 4 червня 2015 року проведено конкурс на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів.
Учасниками конкурсу, що відбувся 04.06.2015 року, були два суб'єкти господарювання: ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» та комунальне підприємство «Житлоінфоцентр» (даний суб'єкт господарювання надавав послуги з вивезення побутових відходів до проведення конкурсу).
- (62) Рішенням Виконавчого комітету Коломийської міської ради від 23.06.2015 р. № 155 «Про затвердження Протоколу конкурсної комісії щодо визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів» ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» визначено переможцем конкурсу.
Між Виконавчим комітетом Коломийської міської ради та ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» укладено договір від 30.06.2015 б/н про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів терміном на 5 років.
- (63) Отже, Підприємство мало надавати послуги з вивезення побутових відходів з 30 червня 2015 року до 30 червня 2020 року, в тому числі в період порушення.
- (64) Часовими межами ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах міста Коломия Івано-Франківської області визначено період з 30.06.2015 по

- 31.05.2019 протягом якого залишалась незмінною структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.
- (65) Коломийською міською радою прийнято рішення від 28.05.2020 р. № 4588-62/2020-62 «Про оголошення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Коломийської міської об'єднаної територіальної громади».
 - (66) Відповідно до рішення Коломийської міської ради від 23.06.2020 р. № 112 «Про деякі питання проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів» утворено комісію з проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів та затверджено її склад та положення про комісію.
 - (67) Рішенням Виконавчого комітету Коломийської міської ради від 10.08.2020 р. № 147 «Про продовження строку подання конкурсних пропозицій та перенесення дати конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів» строк подання конкурсних пропозицій продовжено та перенесено дату конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів до моменту покращення епідемічної ситуації в Коломийській об'єднаній територіальній громаді.
 - (68) Отже, ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» продовжує надавати послуги з вивезення твердих побутових відходів в межах території міста Коломия Івано-Франківської області.

3.6.1. Обсяг ринку, на якому визначається монопольне (домінуюче) становище

- (69) Обсяги наданих ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» послуг з вивезення твердих побутових відходів у визначених часових межах складають:
 з 30.06.2015 по 31.12.2015 – 20 218, 25 м³ на суму 1 043 641,13 грн,
 з 01.01.2016 по 31.12.2016 – 50 114,33 м³ на суму 2 613 032, 10 грн,
 з 01.01.2017 по 31.12.2017 – 150 355,37 м³ на суму 8 948 355 грн,
 з 01.01.2018 по 31.12.2018 – 135 640,45 м³ на суму 8 895 650,14 грн,
 з 01.01.2019 по 31.05.2019 – 133 450,60 м³ на суму 11 367 069,18 грн.
- (70) Відповідно до пункту 10.2 Методики, монопольним (домінуючим) становищем суб'єкта (суб'єктів) господарювання визнається становище, коли частка одного суб'єкта господарювання на ринку перевищує 35 відсотків, якщо він не довів, що:
 - має конкурента(ів) на ринку;
 - зазнає значної конкуренції внаслідок відсутності обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, відсутності бар'єрів для вступу на ринок інших суб'єктів господарювання, відсутності пільг чи інших обставин.
- (71) Слід зазначити, що після проведення органами місцевого самоврядування конкурсного відбору виконавців послуг з вивезення побутових відходів та прийняття рішення про визначення переможцем певного суб'єкта господарювання, останній для споживачів цих послуг набуває структурних ознак монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з вивезення побутових відходів у визначених територіальних межах певного населеного пункту (міста, села).
- (72) Відділенням встановлено, що ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» є єдиним суб'єктом господарювання, який надавав з 30.06.2015 по 31.05.2019 послуги з вивезення твердих побутових відходів у межах міста Коломия Івано-Франківської області.
- (73) Відповідно до розрахунків, здійснених згідно з Методикою, частка ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах міста Коломия Івано-Франківської області з 30.06.2015 по 31.05.2019 становить 100 відсотків.

3.7. Визначення потенційних конкурентів

- (74) Відповідно до пункту 9.1 Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (75) Відповідно до частини 2 статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами є суб'єкт господарювання, визначений виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку.
- (76) Потенційними конкурентами на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів є суб'єкти господарювання які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази відносяться сміттесортувальні, сміттєпереробні станції (лінії, комплекси), спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення побутових відходів, власні полігони.
- (77) Також потенційними конкурентами є підприємства які мають відповідні документи дозвільного характеру (ліцензії, декларації тощо). Також конкурентами можуть вважатися нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок з метою надання послуг у сфері поводження з побутовими відходами та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавцями послуг з вивезення твердих побутових відходів.
- (78) Потенційними конкурентами для ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах міста Коломия Івано-Франківської області, можуть бути суб'єкти господарювання, які надають ці послуги в найближчих населених пунктах: комунальне підприємство «Житлоінфоцентр» (надавало послуги з вивезення побутових відходів до проведення конкурсу), приватне акціонерне товариство «АТП-0928», державне підприємство «Автоколона-2222» відкритого акціонерного товариства «Івано-Франківськ автотранс» (м. Івано-Франківськ), комунальне підприємство «Міське комунальне господарство» Тлумачької міської ради об'єднаної територіальної громади (м. Тлумач), комунальне підприємство «Комунальник-Т», а також, учасники ринку з Чернівецької області, які територіально найбільш наближені до міста Коломиї.
- (79) За результатами дослідження ринків послуг з вивезення твердих побутових відходів можна констатувати наявність конкуренції на етапі проведення конкурсів органами місцевого самоврядування з визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів.
- (80) При цьому, нормативно-правовими актами у сфері поводження з побутовими відходами передбачено, що протягом визначеного органом місцевого самоврядування терміну діяльність на цьому ринку здійснюватиме тільки той суб'єкт господарювання (один), якого було обрано на конкурсних засадах, у тому числі з урахуванням запропонованих учасниками конкурсу цін та інших умов надання послуг.

3.8. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (81) Відповідно до пункту 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної

- групи).
- (82) Бар'єрами вступу на ринок надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах міста Коломия Івано-Франківської області є, зокрема:
- адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю визначення виконавцем послуг із вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту, який проводиться один раз на 5 років;
 - значні фінансові витрати на придбання спеціально обладнаних транспортних засобів для збирання та перевезення твердих побутових відходів або необхідність укладання договору оренди такого транспортного засобу;
 - значні фінансові витрати на придбання (оренду) та утримання сміттесортувальних ліній для перероблення твердих побутових відходів.

3.9. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача

- (83) Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» у період з 30.06.2015 по 31.05.2019 на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах міста Коломия Івано-Франківської області займало монопольне (домінуюче) становище з часткою 100 відсотків.

4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

4.1. Обставини справи

- (84) Відповідно до підпункту 1.1 пункту 1 Договору від 30.06.2015 року б/н на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, між ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» (Виконавець) та Виконавчим комітетом Коломийської міської ради (Замовник), Виконавець зобов'язується згідно з графіком надавати послуги з вивезення побутових відходів на території міста Коломия, а Замовник зобов'язується виконати обов'язки, передбачені цим договором.
- (85) Відповідно до підпункту 4.1 пункту 4 Договору від 30.06.2015 року б/н на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів між ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» та Виконавчим комітетом Коломийської міської ради, Виконавець має право подавати Замовнику розрахунки економічно обґрунтованих витрат на надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (86) Відповідно до підпункту 3.2 пункту 3 Договору від 30.06.2015 року б/н на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів між ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» та Виконавчим комітетом Коломийської міської ради, Замовник зобов'язується прийняти в установленому порядку рішення щодо встановлення чи коригування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів у розмірі не нижче економічно обґрунтованих витрат відповідно до розрахунків, поданих виконавцем.
- (87) Відповідно до пункту 1.2.3 Договору від 30.06.2015 року б/н на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території міста Коломия від 30.06.2015 б/н, укладеного між Виконавчим комітетом Коломийської міської ради та ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» передбачено, що загальна кількість одноквартирних житлових будинків становить 22 841, а кількість мешканців таких будинків становить 27 272 осіб.
- (88) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» споживач зобов'язаний оплачувати житлово-комунальні послуги у строки, встановлені договором або законом.
- (89) Згідно з пунктом 3 Порядку № 1010 в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019 формування тарифів на послуги з вивезення підприємством здійснюється відповідно до річних планів надання послуг і економічно обґрунтованих планованих витрат,

визначених на підставі державних і галузевих нормативів (норм) витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів) та цін у планованому періоді, встановлених на підставі прогнозних індексів цін підприємства.

- (90) Правилами надання послуг з вивезення твердих побутових відходів (в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019) визначено механізм надання суб'єктами господарювання незалежно від форми їх власності послуг з вивезення побутових відходів у містах, селищах і селах.
- (91) Пунктом 6 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів (в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019) передбачено, що обсяги надання послуг розраховуються на підставі норм, затверджених органом місцевого самоврядування в установленому законодавством порядку.
- (92) Порядок виконання робіт з визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів у містах, селищах і селах, які застосовуються для визначення обсягів надання послуг з вивезення побутових відходів затверджено наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 № 259 «Про затвердження Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів», в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019 (далі – Правила визначення норм).
- (93) Згідно з Правилами визначення норм, норма – це кількісний показник споживання послуг з вивезення побутових відходів, які утворюються на одну розрахункову одиницю (одного мешканця для житлової забудови, одне місце в готелі, гуртожитку та інше, 1 кв. м торговельної та складської площі, вокзалів, автостоянок, пляжів та інше; одне відвідування для поліклінік тощо) за одиницю часу.
- (94) Згідно з додатком 1 до Правил визначення норм (в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019), розрахунковою одиницею для багатоквартирних та одноквартирних будинків є 1 мешканець.
- (95) Також, згідно з додатком 3 до Правил визначення норм (в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019) проведення вимірювання кількості твердих побутових відходів у житлових будинках з присадибною ділянкою залежить від кількості мешканців.
- (96) ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» здійснено розрахунки витрат на надання послуг із вивезення побутових відходів і листом від 20.02.2018 № 28 подано їх на затвердження до органу місцевого самоврядування в установленому законодавством порядку.
- (97) Виконавчий комітет Коломийської міської ради прийняв рішення від 27.02.2018 року № 58 «Про коригування діючого тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів» (далі – Рішення № 58), згідно з яким, тарифи на послуги з вивезення побутових відходів, становили:
 - для населення з домогосподарства 57,47 грн в місяць;
 - для одного мешканця багатоквартирних будинків 16,36 грн в місяць;
 - для бюджетних установ 133,94 грн за 1 м.³;
 - для інших споживачів 154,94 грн за 1 м.³.
- (98) Відповідно до пункту 3 Рішення № 58 такі тарифи введено в дію з **01.04.2018**.
- (99) Аналіз «Розрахунку планової собівартості на вивезення 1 м³ твердих побутових відходів», надісланого ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» листом від 20.02.2018 № 28 до Коломийської міської ради, засвідчив, що тариф на вивезення побутових відходів для домогосподарств розрахований ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» виходячи з річних витрат із застосуванням рентабельності в розмірі 7,5 відсотків, норми накопичення

побутових відходів на одного мешканця ($1,44 \text{ м}^3$) та середньостатистичної кількості жителів в одному домогосподарстві 3,5 особи (див. Таблицю 1):

$$136,84 \text{ грн} * 1,44 \text{ куб.м/12 міс.} * 3,5 \text{ осіб} = 57,47 \text{ гривень/місяць.}$$

Таблиця 1

Показники/ одиниці виміру	Розраховано ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ»
Витрати на вивезення та захоронення, грн	136,84
Норми накопичення побутових відходів на одного мешканця, м^3	1,44
Тариф на одного мешканця домогосподарства в місяць, грн	16,42
Середньостатистична кількість жителів в одному домогосподарстві, осіб	3,5
Тариф на одне домогосподарство, грн	57,47

- (100) Таким чином, ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» розраховано та надано на розгляд Коломийської міської ради єдиний тариф у розмірі 57,47 грн на одне домогосподарство в місяць, який застосовувався у тому числі при наданні послуг з вивезення побутових відходів домогосподарствам, де зареєстровано/проживає одна, дві або три особи. Оскільки Рішення № 58 введено в дію з 01.04.2018, всі споживачі приватного сектору міста Коломия Івано-Франківської області незалежно від фактично проживаючих/зареєстрованих осіб у домогосподарстві, сплачували з 01.04.2018 щомісячно 57,47 грн, у тому числі споживачі, які є мешканцями домогосподарств, де зареєстровано/проживає одна, дві або три особи.
- (101) Одночасно, оскільки відповідно до Правил визначення норм (в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019) розрахунковою одиницею для багатоквартирних та одноквартирних будинків є саме 1 мешканець, а не 3,5 осіб, як це було визначено ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ», споживачі, які є мешканцями домогосподарств, де зареєстровано/проживає одна, дві або три особи, оплачували послуги з вивезення побутових відходів за економічно необґрунтованим тарифом (див. Таблицю 2).

Таблиця 2

Кількість фактично проживаючих/зареєстрованих осіб в домогосподарстві	Тариф, застосований ТОВ «АВЕ Івано- Франківськ» на одне домогосподарство, грн/місяць	Економічно обґрунтований тариф, розрахований на одного мешканця домогосподарства, грн/місяць	Різниця, грн/ в місяць
одна	57,47	16,42	41,05
дві	57,47	32,84	24,63
три	57,47	49,26	8,21

- (102) Отже, всі споживачі приватного сектору міста Коломия Івано-Франківської області незалежно від фактично проживаючих/зареєстрованих осіб у домогосподарстві, сплачували з 01.04.2018 щомісячно 57,47 грн.

Середньомісячний обсяг нарахованих Підприємством коштів для споживачів приватного сектору становить 213 187,83 грн.

- (103) Слід зазначити, що аналіз встановлених тарифів на послуги з вивезення побутових відходів інших суб'єктів господарювання, які надають послуги в межах Івано-Франківської області, показав, що розрахунковою одиницею при встановленні тарифу є 1 мешканець, як це передбачено Правилами визначення норм (Таблиця 3)

Таблиця 3

Назва підприємства (населений пункт)	Назва рішення	Назва тарифу	Розмір встановленого тарифу
КП «Екосервіс» (м. Калуш)	Рішення Калуської міської ради від 27.03.2018 № 63	на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів з приватного сектору	14,91 грн/місяць на одного мешканця
КП «Комунгосп» (м. Долина)	Рішення Долинської міської ради від 06.07.2018 № 144	на збір, вивезення та захоронення твердих побутових відходів від населення зі спеціально обладнаних майданчиків від багатоквартирних будинків та приватного сектору	8 грн/місяць на одного мешканця
ДП «Автоколони 2222» (м. Івано-Франківськ)	Рішення від 26.05.2017 № 357	тариф загальний на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення	16,30 грн/людину в місяць
ПрАТ «АТП-0928» (м. Івано-Франківськ)	Рішення від 26.05.2017 № 356	тариф загальний на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення	16,40 грн/людину в місяць

- (104) Таким чином, тарифи інших суб'єктів господарювання, на відміну від розрахованого тарифу ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ», враховують фактичну кількість зареєстрованих/проживаючих осіб в домогосподарстві.
- (105) Оскільки, в діях ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» вбачались ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 13 Закону «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах міста Коломия Івано-Франківської області, що призвели або можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, Відділення листом від 10.07.2018 № 01.1-07/26 на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» надало рекомендації ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» вжити заходів для припинення дій, які містять ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 13 Закону «Про захист економічної конкуренції», зокрема:
- здійснити розрахунок тарифу на послуги з вивезення побутових відходів для одного мешканця домогосподарства та подати на затвердження Коломийській міській раді,
 - провести перерахунок різниці в тарифах споживачам з 01.04.2018 до дати встановлення нових тарифів.
- (106) Рекомендації адміністративної колегії територіального відділення відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є обов'язковими для розгляду.
- (107) За результатами з'ясування обставин, пов'язаних з виконанням ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» рекомендацій Відділення від 10.07.2018 № 01.1-07/26 було встановлено, що в період з 10.07.2018 до 02.07.2019, тобто до відкриття справи, ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» вживались заходи, спрямовані на ініціювання зміни тарифу на послуги з вивезення побутових відходів для населення з домогосподарств у розмірі 57,47 грн з ПДВ/місяць.
- (108) На виконання рекомендацій, листом від 10.08.2018 № 164 ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» повідомило про здійснення розрахунку тарифу з вивезення побутових відходів на одного мешканця домогосподарства та про

надсилання розрахунків на затвердження до Коломийської міської ради.

Також Підприємство зазначило, що за наявності контейнерних майданчиків загального користування має намір укладати нові договори із врахуванням кількості фактично проживаючих осіб в домогосподарстві та проводити перерахунок.

- (109) Листом від 25.10.2018 вих. № 08/01-37/2567 Коломийська міська рада повідомила, що Виконавчим комітетом Коломийської міської ради прийнято рішення від 25.09.2018 № 215 «Про зміну діючого тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів» по філії «АВЕ Коломия» ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» (далі – Рішення № 215).
- (110) Листом від 22.11.2018 ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» повідомило, що враховуючи збільшення фактичних витрат на надання послуг Підприємством було проведено перерахунок тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, зокрема:
- зроблено розрахунок тарифу на послуги з вивезення побутових відходів для одного мешканця домогосподарства у розмірі 17,22 грн/місяць,
 - зроблено розрахунок тарифу на послуги з вивезення побутових відходів на 1 домогосподарство та подано на затвердження Коломийській міській раді.
- Розрахунок тарифу на 1 домогосподарство проведено виходячи із об'єму контейнера 120 л і періодичності вивозу 1 раз на тиждень.
- Річний об'єм, який вивозиться із 1 домогосподарства, становить $6,24 \text{ м}^3$ і не залежить від середньостатистичної кількості жителів.
- Тариф на 1 домогосподарство розрахований із застосуванням рентабельності 9 %, річного об'єму $6,24 \text{ м}^3$, який вивозиться із одного домогосподарства та нового розміру тарифу на захоронення – $64,82 \text{ грн/м}^3$.
- Тариф у розмірі 57,47 грн визначався з урахуванням норми утворення відходів на 1 мешканця 1,44 на рік та середньостатистичної кількості жителів 3,5 осіб (тобто $1,44 * 3,5 = 5,04 \text{ м}^3$) та тарифу на захоронення у розмірі $55,38 \text{ грн/м}^3$.
- (111) Отже, розрахований ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» та встановлений рішенням від 25.09.2018 № 215 тариф для населення з домогосподарства (з наданням контейнера ємністю 120 л) становив 74,63 грн з ПДВ/місяць та був вищим, ніж тариф 57,47 грн з ПДВ/місяць, який діяв у період з 01.04.2018 по 31.10.2018 відповідно до рішення від 27.02.2018 № 58.
- (112) Листом від 22.11.2018 № 246 ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» повідомило, що *«При проведенні розрахунку новий тариф на 1 домогосподарство склав 74,63 грн, що є вищим, ніж попередній тариф. У зв'язку з вищенаведеним, Підприємство прийняло рішення не проводити перерахунок різниці у тарифах споживачам»*.
- (113) Таким чином, Відділенням встановлено, що наслідки порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» не усунуті.
- (114) Відповідно до частини третьої статті 46 Закону «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.
- (115) У зв'язку з наявністю ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» щодо застосування необґрунтованих тарифів на послуги з вивезення побутових відходів для домогосподарств, встановлених Рішеннями № 58 та № 215 «Про зміну діючого

тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів» та невиконанням наданих рекомендацій, розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 02.07.2019 № 59/18-рп розпочато розгляд справи № 14/2019 за ознаками порушення в діях ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» законодавства про захист економічної конкуренції.

- (116) В ході розгляду справи № 14/2019, розпочатої за ознаками порушення в діях ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» законодавства про захист економічної конкуренції Відділення встановило наступне.
- (117) Відповідно до пункту 8 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів (в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019) у разі, коли норми не затверджено органом місцевого самоврядування, застосовують мінімальні норми згідно з додатком 2 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів (далі – Мінімальні норми).
- (118) Відповідно до пункту 1.5 Правил визначення норм, норми можуть розроблятися органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання, що надають послуги з вивезення побутових відходів, іншими зацікавленими організаціями.
- (119) Відповідно до пункту 1.4 Правил визначення норм, норми переглядаються один раз на 5 років.
- (120) ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» листом від 07.12.2018 б/н (вх. від 10.12.2018 № 59-01/1267) повідомило, що рішення Виконавчого комітету Коломийської міської ради про затвердження норм утворення побутових відходів не приймалось. Для розрахунку тарифу застосовано мінімальні норми відповідно до Правил надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (121) ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» здійснено розрахунки витрат на надання послуг із вивезення побутових відходів і листом від 10.09.2018 № 175 подано їх на затвердження до органу місцевого самоврядування в установленому законодавством порядку.
- (122) Рішенням Виконавчого комітету Коломийської міської ради від 25.09.2018 № 215 «Про зміну діючого тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів» були встановлені такі тарифи (далі – Рішення № 215):
 - тариф для одного мешканця в будинках приватного сектору (без надання контейнера) становить 17,22 грн з ПДВ в місяць;
 - для населення з домогосподарства (з наданням контейнера ємністю 120 л) – 74,63 грн з ПДВ в місяць;
 - для бюджетних установ за 1 м³ – 144,61 грн з ПДВ;
 - для інших юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців за 1 м³ 158,63 грн з ПДВ.
- (123) Відповідно до пункту 3 Рішення № 215 зазначені тарифи введено в дію з **01.11.2018**.
- (124) Аналіз «Розрахунку тарифів на послуги з перевезення та захоронення твердих побутових відходів для населення на одне домогосподарство», надісланого ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» листом від 10.09.2018 № 175 до Коломийської міської ради, засвідчив, що тариф на вивезення побутових відходів для домогосподарств розрахований ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» виходячи з річних витрат із застосуванням рентабельності в розмірі 9 %, норми накопичення побутових відходів на одне домогосподарство на рік (6,24 м³) (Таблиця 4):

$89,91 \cdot 6,24 = 561,03 + 50,49 + 122,30 = 733,30$ грн, де

89,91 грн/м³ – витрати на 1м³,

6,24 м³ – норми накопичення побутових відходів на одне домогосподарство на рік,

50,49 грн – рентабельність 9 %,

122,30 грн – податок на додану вартість 20 %

$(733,83 \text{ грн} + 161,79 \text{ грн}) / 12 = 74,63 \text{ грн з ПДВ в місяць.}$

Таблиця 4

Показники/ одиниці виміру	Розраховано ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ»
Витрати на вивезення на рік, грн	733,82
Витрати на захоронення на рік, грн	161,79
Норми накопичення побутових відходів на одне домогосподарство на рік, м ³	6,24
Тариф на одного мешканця домогосподарства в місяць, грн	17,22
Тариф на одне домогосподарство, грн	74,63

- (125) Згідно з Додатком 2 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів (в редакції, що діяла в період з 01.04.2018 по 31.05.2019) мінімальна добова норма послуг з вивезення твердих побутових відходів кілограмів/літрів для одноквартирних будинків з присадибною ділянкою на одну людину становить 1,26 кг/3,94 л, або розрахунково, на рік - 459,90 кг/1438,10 л.
- (126) Порівняльний аналіз норм накопичення відходів, розрахованих ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ», з мінімальними нормами, затвердженими Правилами надання послуг з вивезення побутових відходів (в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019) (для житлових будинків з усіма видами благоустрою) наведено в таблиці 5:

Таблиця 5

	Мінімальна норма (добова) згідно з Правилами надання послуг з вивезення побутових відходів (в редакції, що діяла на час порушення), л	Мінімальна норма (річна) згідно з Правилами надання послуг з вивезення побутових відходів (в редакції, що діяла на час порушення), (3,94л*365днів), л	Річна норма, розрахована Підприємством (52 тижні*120 л), л
для домогосподарств (л на 1 людину)	3,94	1438,1	6 240,0

- (127) За розрахунками ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ», річний об'єм побутових відходів, який вивозиться з домогосподарства, становить 6,24 м³ або 6 240 л (52 тижні * 0,12 м³ = 6,24 м³ в рік), або (52 тижні * 120 л = 6 240,0 л в рік).
- (128) Отже, розрахована Підприємством річна норма побутових відходів, яка становить 6,24 м³ є у 4,3 рази вищою, ніж річна норма надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, яку було зобов'язане застосовувати Підприємство відповідно до вимог Правил надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (129) Відділенням встановлено, що при розрахунку тарифу на послуги з вивезення побутових відходів для населення з домогосподарства Підприємством застосовувались норми утворення побутових відходів, які не відповідають Мінімальним нормам, встановленим додатком 2 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів (в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019), що призвело до завищення їх розміру.
- (130) ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» листом від 07.12.2018 б/н повідомило, що станом на 1 грудня 2018 року кількість домогосподарств, яким надаються послуги з

вивезення побутових відходів, кількість укладених договорів на відповідні послуги та кількість домогосподарств, які використовують контейнери ємністю 120 та 240 л становить 3 793 шт.

При цьому, Підприємство зазначило листом від 15.07.2019 № 83, що споживачі приватного сектору не зверталися щодо переукладення договорів з урахуванням фактично проживаючих осіб.

- (131) Одночасно, Рішенням № 215 було встановлено тариф для одного мешканця в будинках приватного сектору (без надання контейнера) у розмірі 17,22 грн з ПДВ в місяць.

Проте, ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» листом від 04.02.2020 № 1 повідомило, що за тарифом 17,22 грн з ПДВ в місяць протягом 01.11.2018-31.12.2019 нарахування не проводилось, оскільки не було укладено угод.

- (132) Оскільки Рішення № 215 введено в дію з 01.11.2018, а договори на надання послуг з вивезення побутових відходів не були переукладені з урахуванням фактично проживаючих осіб, всі споживачі приватного сектору міста Коломия Івано-Франківської області сплачували за послуги з вивезення побутових відходів щомісячно 74,63 грн з ПДВ в місяць.

Тарифи, затверджені Рішенням № 215, діяли до **31.05.2019**.

- (133) Отже, в період з 01.11.2018 по 31.05.2019 застосування при розрахунку тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення з домогосподарства завищених норм утворення побутових відходів, призвело до застосування ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» завищених тарифів на послуги з вивезення побутових відходів для населення з домогосподарств і як наслідок, до ущемлення інтересів споживачів у межах міста Коломия Івано-Франківської області.

- (134) Відповідно до рішення Виконавчого комітету Коломийської міської ради від 23.04.2019 № 92 «Про коригування діючих тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів» з 01.06.2019 року введено в дію нові тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів.

- (135) Листом від 16.10.2020 № 89 ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» повідомило, що з 01.06.2019 діє тариф 19,45 грн/місяць, проте даний тариф не застосовується у зв'язку з відсутністю майданчиків загального користування для приватного сектору.

- (136) Відділення листом від 06.09.2019 вих. № 59-02/1653 звернулось до Головного управління Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів в Івано-Франківській області стосовно отримання висновку щодо обґрунтованості тарифу на послуги з вивезення побутових відходів для домогосподарств, розрахований та застосований ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ».

- (137) Листом (вих. від 10.09.2019 № 12/2609-19) отримано відповідь від Головного управління Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів в Івано-Франківській області, змістом якої підтверджується вчинення ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» порушення вимог Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 № 1010 (в редакції, що діяла з 01.04.2018 – 31.05.2019), а саме:

«- протягом 01.04.2018 - 31.10.2018 тариф на послуги з вивезення ТПВ для одного домогосподарства, відповідно до рішення Виконавчого комітету Коломийської міської ради від 27.02.2018 року № 58 «Про коригування діючого тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів» розрахований та застосований без урахування

фактичної кількості зареєстрованих/проживаючих у ньому осіб;

- з 01.11.2018 по 31.05.2019 при розрахунку тарифу на послуги з вивезення ТПВ, затвердженого рішенням Виконавчого комітету Коломийської міської ради від 25.09.2018 № 215 «Про зміну діючого тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів» розрахований без врахування норм накопичення ТПВ.»

- (138) Слід зазначити, що Підприємство листом від 18.11.2019 звернулось до Міністерства розвитку громад та територій України за роз'ясненнями.
- (139) Листом від 21.12.2019 № 7/11.1/20611-19 Міністерство розвитку громад та територій України надало відповідь, в якому повідомило, зокрема, таке:
- виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України,
 - згідно з Правилами надання послуг з поводження з побутовими відходами обсяг надання послуг розраховується на підставі норм, затверджених органом місцевого самоврядування в установленому законодавством порядку.
- Крім того, у листі Міністерства розвитку громад та територій України також зазначено, що згідно з Правилами визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, які затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 № 259 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 29.09.2010 за № 871/18166, норма – це кількісний показник споживання послуг з вивезення побутових відходів, які утворюються на одну розрахункову одиницю (одного мешканця для житлової забудови, одне місце в готелі, гуртожитку та ін., 1 кв.м торговельної та складської площі, вокзалів, автостоянок, пляжів та ін.; одне відвідування для поліклінік тощо) за одиницю часу.

4.2. Антиконтентні наслідки дій Відповідача

- (140) Частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що зловживанням монополієм (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополієне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (141) Застосування Підприємством протягом 01.04.2018 - 31.10.2018 тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення з домогосподарства без урахування фактичної кількості зареєстрованих/проживаючих осіб призвело до ущемлення інтересів споживачів міста Коломия Івано-Франківської області, в яких проживає від одного до трьох осіб.
- (142) Також, застосування Підприємством протягом 01.11.2018 по 31.05.2019 тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення з домогосподарства з урахуванням завищених норм вивезення побутових відходів, призвело до ущемлення інтересів споживачів міста Коломия Івано-Франківської області.

4.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (143) ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» є єдиним підприємством, яке надає послуги з вивезення побутових відходів у межах міста Коломия Івано-Франківської області.
- (144) Дії ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» щодо формування економічно необґрунтованих

тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення з домогосподарства стали можливими через відсутність конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів у межах міста Коломия Івано-Франківської області.

- (145) За відсутності ефективної конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначеного товару, тому при отриманні послуг з вивезення побутових відходів споживачі вимушені погоджуватись на ціни ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ», що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (146) За умов існування значної конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів в межах міста Коломия Івано-Франківської області, коли споживачі мали б можливість обирати більш економічно вигідні договірні відносини з надавачами цих послуг, такі дії ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» щодо формування тарифів, які призвели до ущемлення економічних інтересів споживачів, були б неможливими.

5. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ЩОДО ЗЛОВЖИВАННЯ ВІДПОВІДАЧЕМ МОНОПОЛЬНИМ СТАНОВИЩЕМ.

- (147) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» дії суб'єкта господарювання, який займає монопольне становище на ринку, що призвели або можуть призвести, зокрема, до ущемлення інтересів споживачів та були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, кваліфікуються як зловживання монопольним становищем.
- (148) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (149) Враховуючи зазначене, дії ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ», які полягають у застосуванні:
 - з 01.04.2018 по 31.10.2018 тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення з домогосподарства без врахування фактичної кількості зареєстрованих/проживаючих осіб,
 - з 01.11.2018 по 31.05.2019 тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення з домогосподарства з урахуванням завищених норм утворення побутових відходів,
 що призвели до ущемлення інтересів споживачів міста Коломия Івано-Франківської області є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

6. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (150) Відповідач листом від 25.10.2019 б/н надав свої зауваження та заперечення на подання з попередніми висновками.
- (151) ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» зазначає, що у поданні про попередні висновки не наведено інформації про конкретних споживачів, права та інтереси яких були порушені внаслідок затвердження рішеннями Виконавчого комітету Коломийської міської ради від 27.02.2018 року № 58 та 25.09.2018 № 215 тарифів на послуги з вивезення побутових відходів.
- (152) Проте, договором на надання послуг з вивезення побутових відходів на території міста Коломия Івано-Франківської області від 30.06.2015, укладеного між Виконавчим комітетом Коломийської міської ради та ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» передбачено, що загальна кількість одноквартирних житлових

будинків становить 22 841, а кількість мешканців таких будинків становить 27 272 осіб.

- (153) Слід зазначити, що у поданні про попередні висновки зазначено, що порушення, вчинене внаслідок застосування тарифів на вивезення побутових відходів згідно з Рішенням № 58, зачіпає інтереси домогосподарств, де зареєстровано/проживає одна, дві або три особи.
- (154) А порушення, вчинене внаслідок застосування тарифів на вивезення побутових відходів згідно з Рішенням № 215, стосується всіх споживачів приватного сектору, оскільки для них застосовувалась завищена норма утворення побутових відходів.
- (155) Також Підприємство наводить аргументи щодо відсутності у їх діях порушення, оскільки, органом місцевого самоврядування його визнано переможцем конкурсу, як таке, що надає якісні послуги споживачам міста Коломия та має для цього всі необхідні засоби, на відміну від інших учасників, які подавали свої пропозиції.
- (156) Проте, ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ», як виконавець послуг з вивезення побутових відходів, зобов'язане надавати якісні послуги за економічно обґрунтованими тарифами.
- (157) Крім того, відповідно до підпункту 5.2 пункту 5 договору на надання послуг з вивезення побутових відходів на території міста Коломия від 30.06.2015, укладеного між Виконавчим комітетом Коломийської міської ради та ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ», виконавець зобов'язується надавати послуги з вивезення побутових відходів відповідно до вимог законодавства про відходи, санітарних норм і правил, Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, умов цього договору.
- (158) Підприємство також заперечує будь-які твердження щодо відсутності значної конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів, оскільки *«...участь суб'єктів господарювання у конкурсі вже само по собі передбачає однакову для всіх конкурентну боротьбу за аналогією до так званого загальноновизнаного способу виявлення найкращого виконавця – як механізм публічних закупівель»* (мова оригіналу).
- (159) Однак, виконавці послуг з вивезення твердих побутових відходів після проведення органами місцевого самоврядування конкурсного відбору та прийняття рішення про визначення переможцем певного суб'єкта господарювання, набувають структурних ознак монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів у певних територіальних межах, відповідно до схеми санітарної очистки населеного пункту. При цьому споживачі послуг з вивезення твердих побутових відходів позбавлені можливості отримання цієї послуги від іншого суб'єкта господарювання.
- (160) Щодо процедури погодження Відділенням рішення, яким затверджено тарифи для ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ».
- (161) У своїх заперечення Підприємство наводить норми законодавства, на підставі яких відбувається процедура погодження з органами Антимонопольного комітету України проєктів нормативно-правових актів, та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках.
- (162) Зокрема, Підприємство вказує на те, що Відділення не скористалось передбаченими законодавством способами щодо погодження проєктів рішень Коломийської міської ради, якими було встановлено для ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» тарифи на вивезення побутових відходів.

- (163) Проте, «Положенням про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання», затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 1 квітня 1994 року № 4-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 квітня 1994 року за № 78/287, передбачено, що погодженню підлягають рішення, зокрема, з питань установлення порядку визначення цін і тарифів.
- (164) Відповідно до пункту 4 цього Положення, рішення надсилається до відділення з супровідним листом за підписом керівника органу місцевого самоврядування, а в разі його відсутності – посадової особи, яка його заміщає.
- (165) Пунктом 5 цього Положення визначено, що внесене до відділення рішення розглядається протягом 10 днів.
- (166) Однак, Коломийська міська рада не зверталась до Відділення з приводу погодження проектів рішень Коломийської міської ради щодо встановлення тарифів на вивезення побутових відходів.
- (167) При цьому, погодження таких проектів рішень щодо розміру тарифу не входить до компетенції органів Антимонопольного комітету України.
- (168) Щодо відсутності складу порушення у зв'язку з тим, що Підприємство керувалось рішеннями Виконавчого комітету Коломийської міської ради, якими встановлено тарифи.
- (169) Положеннями статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлено, що до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг, зокрема, належить встановлення цін/тарифів на комунальні послуги відповідно до закону.
- (170) Відповідно до статті 5 Закону, послуги з вивезення побутових відходів відносяться до комунальних послуг.
- (171) Таким чином, Коломийська міська рада наділена повноваженнями щодо встановлення тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, однак розрахунки цих тарифів здійснюються самим Підприємством.
- (172) Статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.
- (173) Легітимація порушень законодавства про захист економічної конкуренції передбачає підтвердження правомірності протиправних діянь суб'єкта господарювання актом органу місцевого самоврядування.
- (174) Проте, Виконавчий орган Коломийської міської ради не затвердив норми утворення побутових відходів на території Коломийської міської ради, та затвердив тариф для ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» із завищеними нормами утворення побутових відходів.
- (175) На даний час Західним міжобласним територіальним відділенням розглядається справа № 63/8-07-68-2020/17/2019, розпочата розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 11.07.2019 № 59/21-рп за ознаками вчинення Коломийською

міською радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у легітимації вчинення ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» порушення на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах міста Коломия, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (176) ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» вказує на безпідставність застосування норм утворення побутових відходів, передбачених Правилами надання послуг з вивезення побутових відходів при розрахунку тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, мотивуючи тим, що єдиним нормативно-правовим актом, який визначає механізм формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, є постанова Кабінету Міністрів України 26.07.2006 № 1010 (в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019).
- (177) Проте, як зазначено вище, формування тарифів на послуги здійснюється підприємством відповідно до річних планів надання послуг, які розробляються окремо за кожною операцією поводження з побутовими відходами на підставі фактичного та прогнозованого обсягів надання послуг з урахуванням техніко-економічних факторів.
- (178) Пунктом 6 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів (в редакції, що діяла на час порушення) передбачено, що обсяги надання послуг розраховуються на підставі норм, затверджених органом місцевого самоврядування в установленому законодавством порядку.
- (179) Відповідно до пункту 8 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів (в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019) у разі, коли норми не затверджено органом місцевого самоврядування, застосовують Мінімальні норми згідно з додатком 2 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (180) Оскільки, Виконавчим комітетом Коломийської міської ради не затверджувались норми утворення побутових відходів, Підприємство мало б керуватись додатком 2 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів (в редакції, що діяла з 01.04.2018 по 31.05.2019) при розрахунку тарифів на послуги з вивезення побутових відходів.
- (181) Щодо врахування при прийнятті рішення факту що порушення є першим, яке вчинено ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» Відділення повідомляє, що 29.11.2013 року адміністративною колегією Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України було прийнято рішення № 93 «Про припинення порушення та накладення штрафу на ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ», тобто порушення вчинено повторно.
- (182) Таким чином, вказані ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» зауваження та заперечення спростовуються матеріалами справи.
- (183) Будь-яких інших доводів та зауважень, які б спростовували висновки Відділення до 28 жовтня 2019 року, ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» Відділенню не було надано.
- (184) На засіданні Тимчасової адміністративної колегії Комітету представник ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» надав листом від 18.03.2021 б/н письмові пояснення в рамках справи.
- (185) Наведені ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» письмові пояснення спростовуються матеріалами справи. Будь-яких інших доводів та зауважень, які б спростовували висновки у справі ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» не надано.

7. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

(186) Отже, доказами, зібраними у справі, доведено, а зауваженнями й запереченнями Відповідача не спростовано висновок про те, що ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ», займаючи з 30.06.2015 по 31.05.2019 монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів для домогосподарств в межах міста Коломия Івано-Франківської області із часткою 100 відсотків, своїми діями, які полягають у застосуванні:

- з 01.04.2018 по 31.10.2018 тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення з домогосподарства без врахування фактичної кількості зареєстрованих/проживаючих осіб,

- з 01.11.2018 по 31.05.2019 тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення з домогосподарства з врахуванням завищених норм утворення побутових відходів, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

8. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

(187) Відповідно до абзацу 2 частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

(188) Відповідно до копії форми № 2-м «Звіт про фінансові результати» чистий дохід ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2020 рік становив 17 284,0 тис.грн.

(189) При визначенні розміру штрафу враховано, що ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції повторно.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами), Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що товариство з обмеженою відповідальністю «АВЕ Івано-Франківськ» в особі філії «АВЕ Коломия» (ідентифікаційний код юридичної особи 35889312, вул. Грушевського, 119, м. Коломия, Івано-Франківська обл., 78200) з 30.06.2015 по 31.05.2019 займало монопольне становище на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах міста Коломия Івано-Франківської області із часткою 100 відсотків.

2. Визнати дії товариства з обмеженою відповідальністю «АВЕ Івано-Франківськ» в особі філії «АВЕ Коломия», які полягають у застосуванні з 01.04.2018 по 31.10.2018 тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення з домогосподарства без врахування фактичної кількості зареєстрованих/проживаючих осіб, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з вивезення твердих побутових

відходів в межах міста Коломия Івано-Франківської області, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Визнати дії товариства з обмеженою відповідальністю «АВЕ Івано-Франківськ» в особі філії «АВЕ Коломия», які полягають у застосуванні з 01.11.2018 по 31.05.2019 тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення з домогосподарства з урахуванням завищених норм утворення побутових відходів, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах міста Коломия Івано-Франківської області, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

4. За порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на товариство з обмеженою відповідальністю «АВЕ Івано-Франківськ» в особі філії «АВЕ Коломия» штраф у розмірі 226 334 (двісті двадцять шість тисяч триста тридцять чотири) гривні.

5. За порушення, зазначене в пункті 3 резолютивної частини цього рішення, накласти на товариство з обмеженою відповідальністю «АВЕ Івано-Франківськ» в особі філії «АВЕ Коломия» штраф у розмірі 307 318 (триста сім тисяч триста вісімнадцять) гривень.

6. Зобов'язати товариство з обмеженою відповідальністю «АВЕ Івано-Франківськ» в особі філії «АВЕ Коломия» усунути наслідки порушення, визначеного у пунктах 2 та 3 резолютивної частини.

Про виконання пункту 6 цього рішення письмово повідомити Антимонопольний комітет України у 2-місячний строк з дня його отримання з наданням копій відповідних підтверджувальних документів.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф повинен бути сплачений у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня його одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова Колегії

О. ПІЩАНСЬКА